

KÖSZÖNTŐ

Corollarium – virágkoszorú: ezt a címet viseli a 65 éves Tar Ibolyát köszöntő kötetünk. Kollégák, pályatársak, barátok, tanítványok tisztelegnek tanulmányaikkal az ünnepelt előtt, s most nevükben nyújtjuk át e közösen font koszorút, kifejezve elismerésünket és hálánkat Tar Ibolyának. A Szegedi Tudományegyetem Klasszika-Filológiai és Neolatin Tanszéke sokat köszönhet neki, aki utolsó két évtizedének képét meghatározta s kétségkívül beírta nevét az Egyetem történetébe.

Tar Ibolya nehéz időkben irányította Tanszékünket, melynek fejlődése tanúskodik róla, hogy építésével kapcsolatos elképzeléseit siker koronázta. A mai oktatók nagyrészt tanítványai közül kerülnek ki, s igyekeznek dolgukat hasonló igényességgel tenni, mint tőle látták, tanulták. Sokat tanulhattunk tőle: nemcsak a szakmát, a filológia szeretetét, a tudomány műveléséhez szükséges kitartást, hanem jóformán minden mást is, ami az eredményes egyetemi, tudományszervező és – szűkebb értelemben – tanári munkához szükséges. Tanúi voltunk kitartó küzdelmének, melynek köszönhetően az egyre újabb és újabb nehézségek ellenére biztosította a nagy múltú szegedi klasszika-filológiai műhely fennmaradását, de ezen túl arra is volt ereje, hogy a Tanszéket bekapcsolja az országos és a nemzetközi szakma vérkeringésébe. Számunkra mint hallgatók, majd fiatal kollégák számára úgyszólván természetes volt (és ez az ünnepelt erőfeszítéseinek köszönhető), hogy időről-időre a legnagyobbak fordultak meg nálunk Viktor Pöschl-től Michael von Albrechtig, Hubert Petersmantól Karl Galinskyig, s jóvoltából előadóként vagy óraadóként megismerhettük a hazai kutatás legnagyobb alakjait is. Ezeken az előadásokon és az utána következő beszélgetéseken közvetlen benyomásokat szerezhettünk azokról, akiket egyébként csak bibliográfiai adatokként, könyvek, cikkek szerzőiként ismerhettünk volna. Az is természetes volt, hogy a pénzügyi források szűkösségének dacára a legfontosabb külföldi monográfiákat a tanszéki könyvtárban vehettük és vehetjük kézbe: könyvtárunk állománya is magán viseli az ünnepelt keze nyomát.

Szintén neki köszönhető, hogy olyan időkben sikerült a klasszikus antikvitás örökségét megismernünk, ráadásul nem is egy ízben, amikor hasonló utazásokról nem sokkal előbb még csak álmodni is alig álmodhattunk: értő vezetésével ismertük meg Hellas és Itália ránk maradt emlékeit, s az életre szóló élmények elevenné tették számunkra mindazt, amivel máskülönben csak könyvek lapjain, antik szövegek tanulmányozása közben találkozhattunk.

Akkoriban aligha sejtettük, hogy e magától értetődőnek tűnő szakmai programok mögött milyen szívós és áldozatos szervezőmunka rejlik, de Tanárnő kifogyhatatlan energiájából „nem pusztán” erre futotta. Előre tekintett és gondoskodott az utánpótlásról is: a tehetségápolás fontosságát és mikéntjét úgy és olyannak ismertük meg, ahogyan azt ő tette. E téren végzett munkájának sikeréről tanúskodik az ünnepelt Mestertanári kitüntetés.

Már közelebből, kollégáiként élhattuk át oldalán mindkét egyetemi szerkezetváltást, előbb a kredites, majd a bolognai képzésbe való átmenetet és az új programok akkreditációit: mindezt ő vezényelte le, és igyekezett a régi képzés értékeit a lehetséges mértékben átmenteni az újba, megőrizni az utána s utánunk jövők számára. Mindemellett, mielőtt a doktori képzés új rendszere meghonosodott hazánkban, rövidesen Szegeden is elindult Tar Ibolya vezetésével az antik irodalom doktori program, melynek révén immár lehetségessé vált, hogy hallgatóink az alapképzéstől a tudományos fokozat megszerzéséig az Alma Materben maradhassanak. Nem mintha megfeledezett volna arról, hogy a felnövekvő kutató-nemzedék számára nagyon is szükséges a szakmai tapasztalatszerzés: kiváló nyugat-európai szakmai kapcsolatai révén Tanárnő jóvoltából mi már akkor külföldi tanulmányutakra jártunk, amikor a „pályázat” szót itthon jóformán még csak tanulgattuk: tanítványait szívesen látták a kiváló nyugati szakmai műhelyek.

Jó pár éve már, hogy a közoktatáson eluralkodó gyakorlatias szemlélet nem jelent kedvező háttérrel az egyetemi szintű klasszikus tanulmányok számára, ám mielőtt a folyamat első jelei megmutatkoztak, Tanárnő erőfeszítéseket tett, hogy szorosabbra fűzze a tanszék kapcsolatát a közvetlen és távolabbi környezetünk középiskoláival, s az ő tanszékvezetése alatt indult el a Horváth

István Károly Latin Nyelvi és Kultúrtörténeti verseny, mely munkatársaink jóvoltából azóta a központi tanulmányi versenyek méltó párjává, sőt vetélytársává nőtte ki magát, sok középiskolást ismert meg a szegedi tanszékekkel s csábít adott esetben szegedi tanulmányokra.

Végezetül nem hagyhatjuk említés nélkül példaértékű tudományszervező tevékenységét, a magyar és külföldi kollégák részvételével rendezett számos nemzetközi konferenciát, ami az ő szervezőmunkájának volt köszönhető, s melyeknek sikeréről azok a színvonalas konferenciakötetek tanúskodnak, melyeket az *Acta Universitatis Szegediensis Acta Antiqua et Archaeologica* szerkesztőbizottságának tagjaként jelentetett meg. Tar Ibolya az elmúlt évtizedekben fáradhatatlan munkása volt és jelenleg is aktív tagja az országos tudományos közéletnek, aktivitásán nyugállományba vonulása mit sem változtatott, jelenlegi hallgatóink is megismerhetik oktatóként, és az antik irodalom doktori program képzésében is aktívan részt vesz.

E kötet tematikai sokszínűsége aligha véletlen, az ünnepelt érdeklődésének és tájékozottságának sokrétűségéről tanúskodik. Ki-ki olyasmivel igyekezett kedvében járni, amit meggyőződése szerint a kötet címzettje kedvvel és haszonnal olvas majd. Mert Tar Ibolyától mindig ezt láttuk és tanultuk: a lankadatlan lelkesedéssel és kitartással végzett alkotómunkán túl a képzőművészet, a zene és irodalom sok területén mozog otthonosan, a modern művészetben éppoly tájékozott, mint az ókoriban, mindig van egy friss koncert- vagy kiállításélménye, épp külföldi előadásáról jön, új könyvcímeket hoz az Akadémiai Könyvtárból, vagy Erdély újabb és újabb területeinek megismerésére indul. Kívánhatunk-e neki többet, mint azt, hogy még nagyon soká járja a világot a fáradhatatlan felfedező kíváncsiságával, s gazdagítson tudásával és élményeivel bennünket is.

A kötet szerkesztői